

Nr 107.

Av herrar **Schlyter** och **Bergquist**, *i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till resestipendier åt domare och domaraspiranter.*

Rättegångsreformen står nu inför sitt snara förverkligande. I syfte att förbereda den nya rättegångsbalkens ikraftträdande och underlätta övergången till den nya ordningen söker man redan nu anpassa det processuella förfarandet vid hovrätterna och de allmänna underrätterna efter de principer, på vilka den nya rättegångsbalken bygger. Under erinran härom och med åberopande av den stora betydelsen av att domare och domaraspiranter beredas möjlighet att genom studiebesök vid främmande domstolar, där principerna om rättegångens koncentration och muntlighet redan tillämpas, vinna praktisk förtrogenhet med ett på dessa principer grundat rättegångsförfarande, föreslås i statsverkspropositionen, andra huvudtiteln, under punkt 35 att ett anslag till resestipendier åt domare och domaraspiranter åter uppföres i riksstaten.

Denna framställning är i hög grad förtjänt av bifall. Vid sidan om studieresor kan ett inträngande i processreformens grundläggande principer främjas genom föreläsningar för och överläggningar emellan landets domare och advokater. Utan särskilt riksdagsanslag torde Kungl. Maj:t äga befogenhet att bevilja reseersättning till domare för åhörande av dylika föreläsningar och deltagande i dylika överläggningar exempelvis i huvudstaden. Ämnen från processreformen upptagas årligen på domarföreningarnas förhandlingslistor. Och mycket instruktiva handläggningar enligt nya rättegångsbalken av fingeerade civil- och brottmål ha anordnats bland annat av olika riksföreningar av domare och advokater. Men ett stort antal domare anser sig icke ha råd att företaga resorna till dessa uppvisningar av den nya processordningens tillämpning. Det vore därför önskvärt att Kungl. Maj:t genom reseanslag ville främja deltagandet i dylika resor. Detta torde utan särskilt anslag från riksdagens sida kunna ske därigenom att Kungl. Maj:t berättigade härads hövdingar, stads- och hovrättsdomare att i tjänsten, med ersättning enligt resereglementet, företaga vissa av Kungl. Maj:t godkända resor av angiven art. Från riksdagens sida synes en dylik anordning kunna främjas genom ett uttalande i motiven till beviljandet av det begärda anslaget till resestipendier.

På grund av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen vid behandlingen av anslaget till resestipendier åt domare och domaraspiranter ville göra ovan föreslagna uttalande.

Stockholm den 23 januari 1946.

K. Schlyter.

Thorwald Bergquist.